

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Kalatalousvaliokunta

2008/2101(INI)

14.10.2008

MIETINTÖLUONNOS

valaanpyyntiin liittyvistä yhteisön toimista
(2008/2101(INI))

Kalatalousvaliokunta

Esittelijä: Elspeth Attwooll

SISÄLTÖ

Sivu

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS **Error! Bookmark not defined.**

PERUSTELUT..... **Error! Bookmark not defined.**

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

valaanpyyntiin liittyvistä yhteisön toimista (2008/2101(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon vuonna 1946 allekirjoitetun valaanpyyntiä sääntelevän kansainvälisen yleissopimuksen ja kansainvälisen valaanpyyntikomission (IWC) perustamisen,
 - ottaa huomioon kansainvälisen valaanpyyntikomission kaupalliselle valaanpyynnille asettaman moratorion, joka tuli voimaan 1986,
 - ottaa huomioon Maailman luonnonsuojeluliiton (IUCN) kokoaman uhanalaisten lajien punaisen listan vuoden 2008 päivityksessä valaista esitetyt tiedot,
 - ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 37 ja 175 artiklan,
 - ottaa huomioon 19. joulukuuta 2007 päivätyn komission tiedonannon valaanpyyntiin liittyvistä yhteisön toimista (KOM(2007)0823),
 - ottaa huomioon 3. kesäkuuta 2008 vahvistetun neuvoston yhteisen kannan 9818/08 valaanpyynnistä,
 - ottaa huomioon IWC:n tulevaisuutta käsittelevän pienen työryhmän (jäljempänä "työryhmä"), joka perustettiin kesäkuussa 2008 IWC:n 60. vuosikokouksessa Santiagossa Chilessä,
 - ottaa huomioon luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21. toukokuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY (luontotyyppidirektiivi)¹,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 45 artiklan,
 - ottaa huomioon kalatalousvaliokunnan mietinnön sekä ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan lausunnon (A6-0000/2008),
- A. katsoo, että päätavoitteena on oltava biologisen monimuotoisuuden, myös lajien suojele,
- B. katsoo, että eläinten hyvinvointi on otettava aina huomioon,
- C. toteaa, että kyse on kuitenkin myös elintarvikehuollon turvaamisesta erityisesti yhteisöissä, jotka ovat perinteisesti harjoittaneet valaanpyyntiä,
- D. ottaa huomioon, että kaikkien valaslajien tahallinen häiritseminen, kiinniotto ja tappaminen yhteisön vesillä on kielletty luontotyyppidirektiivillä,

¹ EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7.

- E. ottaa huomioon, että lähes joka neljännen valaslajin katsotaan nykyään olevan vaarassa ja että yhdeksän lajia on luokiteltu joko uhanalaiseksi tai erittäin uhanalaiseksi,
- F. toteaa, että eri valaslajien tilanne on kohentunut moratorion käyttöönoton jälkeen,
- G. toteaa, että moratorion oli alun perin tarkoitus kestää vain niin kauan kunnes saadaan luotua asianmukainen hallinnointijärjestelmä,
- H. ottaa huomioon, että kaikki IWC-jäsenet eivät hyväksy moratoriota,
- I. ottaa huomioon, että moratorio ei koske valaiden tappamista tieteellisiin tarkoituksiin,
- J. toteaa, että valaita on moratorion käyttöönoton jälkeen tapettu itse asiassa entistä enemmän,
- K. toteaa, että joukko kansalaisjärjestöjä ja muita elimiä on esittänyt epäilyksiä sen suhteen, tarvitseeko valaita tappaa tieteellistä tutkimusta varten, sekä huolensa siitä, että näiden valaiden liha päätyy kaupallisiin tarkoituksiin,
- L. katsoo, että viimeaikaisista parannuksista huolimatta valaiden tappamismenetelmät eivät edelleenkään täytä haluttuja normeja,
- M. toteaa, että valaiden uhkana ei ole vain valaanpyynti, vaan uhkia ovat myös ilmastonmuutos, merten saastuminen, laivaliikenne, pyyntivälineet, kaikuluotaimet ja muut,
- N. ottaa huomioon, että neuvoston yhteinen kanta 9818/08 perustuu pelkästään EY:n perustamissopimuksen 175 artiklaan, ja siinä viitataan ainoastaan edellä mainittuun, kesäkuussa 2008 Santiagossa Chilessä pidettyyn IWC-kokoukseen,
1. kehottaa neuvostoa hyväksymään uuden yhteisen kannan EY:n perustamissopimuksen 37 ja 175 artiklan perusteella,
 2. katsoo, että valaiden ja muiden valaansukuisten eläinten suojele riippuu loppujen lopuksi siitä, että kehitetään toimenpiteitä, joista sovitaan maailmanlaajuisesti;
 3. kehottaa neuvostoa, komissiota ja työryhmään osallistuvia jäsenvaltioita pyrkimään tällaisen sopimuksen aikaansaamiseen;
 4. katsoo, että työryhmässä käytävien keskustelujen olisi oltava mahdollisimman avoimia;
 5. toivoo, että työryhmä käsittelee valaiden tappamista tieteellisiin tarkoituksiin, jotta siitä päästäisiin eroon;
 6. hyväksyy rajoitetun valaanpyynnin sitä perinteisesti harjoittavien toimesta elintarvikehuollon turvaamiseksi, mutta korostaa, että on tutkittava tieteellisesti inhimillisiä tappamismenetelmiä ja niiden käyttöä;
 7. kehottaa harjoittamaan tällaista pyyntiä vain selkein kiintiöin, jotka perustuvat tieteelliseen näyttöön, valvomaan sitä tarkasti ja pitämään siitä täydellisesti kirjaa;

8. kehottaa myös perustamaan eri puolille maailmaa sopiviin paikkoihin lisää merireservaatteja, joissa valaat saavat erityissuojelua;
9. kehottaa lisäksi torjumaan tällaisten suojeltujen alueiden ulkopuolella ilmastonmuutoksen, merten saastumisen, laivaliikenteen, pyyntivälineiden, kaikuluotainten ja muiden tekijöiden valaseläinpopulaatioille aiheuttamia uhkia;
10. katsoo, että komission olisi maailmanlaajuisia toimia odoteltaessa esitettävä uusia ehdotuksia tällaisten uhkien torjumiseksi yhteisön vesillä ja yhteisön alusten osalta;
11. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, kansainväliselle valaanpyyntikomissiolle, alueellisille neuvoa-antaville toimikunnille, neuvoa-antavalle kalatalous- ja vesiviljelykomitealle ja alueellisille kalastuksenhoitojärjestöille, joiden jäsen Euroopan unioni on.

PERUSTELUT

Kansainvälinen valaanpyyntikomissio (IWC) perustettiin 1946 tehdyllä valaanpyynnin sääntelyä koskevalla kansainvälisellä yleissopimuksella. EU:n 27 jäsenvaltiosta 20 on valaanpyyntikomission osapuolia.

Lajeihin kohdistuvien uhkatekijöiden takia kaupalliselle valaanpyynnille asetettiin 1982 moratorio, joka tuli voimaan 1986. Sitä oli tarkoitus soveltaa, kunnes saadaan sovittua uudistetuista valaskantojen hoitomenetelmistä, joiden nojalla vahvistettaisiin tieteellisiin tietoihin perustuvat pyyntimäärät.

Menetelmistä päästiin sopimukseen 1994, mutta uudistettu valaskantojen hoito-ohjelma (Revised Management Scheme, RMS) ei ole vielä käytössä. Kesäkuussa 2008 Santiagossa Chilessä pitämässään kokouksessa IWC asetti työryhmän viemään asiaa eteenpäin.

Ennen Chilen kokousta neuvosto hyväksyi määräenemmistöllä yhteisen kannan kokousta varten. Siinä kannatetaan moratorion säilyttämistä, vastustetaan ehdotuksia uusista valaanpyynnin muodoista, paitsi jos kyseiset ehdotukset takaisivat merkittäviä parannuksia valaiden säilymiseen pitkällä aikavälillä ja jos niillä saatettaisiin IWC:n jäsenvaltioiden harjoittama valaanpyynti kokonaisuudessaan IWC:n valvontaan, sekä tuetaan ehdotuksia, joiden tavoitteena on lopettaa IWC:n valvonnan ulkopuolella oleva "tieteellinen valaanpyynti", ehdotuksia valaiden suojelun perustamisesta sekä ehdotuksia alkuperäisväestön valaanpyynnin hallinnasta tietyin edellytyksin.

Valaanpyynnistä ollaan monta mieltä. On syytä muistaa, että moratoriota sovelletaan vain kaupalliseen valaanpyyntiin. Alkuperäisväestön valaanpyyntiä koskevan poikkeuksen ohella tieteellistä tutkimusta voidaan tehdä erikoisluvilla, joita myöntävät tutkimusta suorittavat maat. Lisäksi on todettava, etteivät kaikki IWC:n jäsenvaltiot ole hyväksyneet moratoriota, joten kaupallista valaanpyyntiä harjoitetaan edelleen.

Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton hiljattain julkistaman tutkimuksen mukaan lähes joka neljäs valaslaji on vaarassa ja yhdeksän lajia on luokiteltu joko uhanalaiseksi tai erittäin uhanalaiseksi. Moratorion käyttöönoton jälkeen on havaittu tilanteen parantuneen tiettyjen lajien, varsinkin isojen valaiden populaatioiden osalta.

Samalla näyttää, että valaita on moratorion käyttöönoton jälkeen tapettu itse asiassa entistä enemmän. Väitetään myös, että kaupallisessa käytössä oleva valaanliha on "tieteellisen valaanpyynnin" sivutuotetta.

Valaita uhkaavat myös laivaliikenne, pyyntivälineet, ilmastonmuutos, kaikuluotaimet ja muut vaarat, kuten merien saastuminen.

Siksi on tärkeää, että valaiden tilanteesta ja valaanpyynnistä käydään laajapohjaista keskustelua ja että sovelletaan sääntöjä, jotka kaikki IWC:n jäsenvaltiot voivat hyväksyä. Ellei toimita näin, valaiden säilyminen on uhattuna sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

Toivottavaa olisi, että neuvoston tulevissa päätöksissä omaksuttaisiin riittävän kattava ja sellainen lähestymistapa, että se auttaisi yhteisymmärryksen aikaansaamisessa.

Vaikka valaiden tahallinen häiritseminen, kiinniotto ja tappaminen yhteisön vesillä on kielletty luontotyyppidirektiivillä, valaita uhkaavat monet muut vaarat. Ja vaikka pyyntivälineiden osalta on jo toteutettu toimenpiteitä, olisi hyvä, jos komissio voisi esittää uusia ehdotuksia, joiden tarkoituksena olisi vähentää tällaisia vaaroja ja, mikäli mahdollista, eliminoida ne täysin.